

## Novičar iz raznih krajev.

Dunajski vradni časnik je razglasil sledeče lastnoročno pismo, ki so ga presv. cesar pisali 28. febr. gosp. ministru pravosodja: „Dragi baron Kraus! V sled predstoječega poroda Svoje gospé žene, presvitle cesarice Elizabete, sem sklenil, da vsim tistim, kateri so od civilnih kazenskih sodnij zavolj hudodelstva razžalitve veličanstva ali ktere druge cesarske osebe, in zavolj motenja občnega pokoja (§. 63. do 66. kaz. zak.), ali zavolj pregreška po §. 300 kaz. zak. že obsojeni, se ima vsa kazen milostno odpustiti, in da se za vse take hudodelstva ali pregreške že začete kazenske zasledovanja in preiskave imajo vstaviti. To pomilostenje pa veljá le takim, ki se niso z omenjenimi hudodelstvi ali pregreški ob enem še družih djanj vdeležili. Ob enem z naznanilom cesaričinega poroda se ima to pomilostenje vsim, ktere zadeva, po vsem cesarstvu na znanje dati in berž spolniti“. In tako se je tudi zgodilo. — Cesarica se z mlado princesjo vred dobro počuti. Iz rodoslovja cesarske rodovine se po besedah nekega dunajskega časnika kaže, da že 138 let ni bilo pervorojeno dete cesarjevo nikoli princ, ampak vselej princesinja. — Po posebnem ukazu cesarjevem ima tisti cesarski regiment kirasirjev, ki se „car Nikolaj“ imenuje, za vse prihodnje čase v spomin rajnemu caru to imé obderžati. — Nadvojvoda Vilhelm (brat cesarjev) se je podal v Petrograd, da ondi osebno oznani žalost, ki jo občutuje cesar avstrijski nad smertjo cara Nikolaja, zraven pa tudi, da se z novim cesarjem pomeni zastran mirne sprave o turški vojski. — V sredo je dunajski poslanec knez Gorčakov že prejel od novega cara Aleksandra poterjenje vseh pooblastenj, ki jih je popred v rokah imel od cara Nikolaja. Ker je angleški poslanec lord Russel, ki je bil v Berlinu, pa tam ni ničesar opravil, sedaj že tudi na Dunaji, se za gotovo terdi, da se bo dunajski kongres že danes začel in pa v kratkem končal. — C. k. ministerstvo nauka je ukazalo, da v prihodnje vsakdo, ki se za kakoršno koli učbo na avstrijskih gimnazijah pripravlja, se mora podvreči tudi preskušnji iz nemškega jezika in slovstva. — Za zdraviteljske opravila v cesarskih vojaških bolnišnicah v Galiciji se jemljejo zdravniki v službo; razun stanovanja dobiva doktor na dan 4 gold., ranocelnik pa 2 gold.; stroški potnine mu bojo povernjeni. — Škoda undanjega požara na kraljevem gradu v Pragi je cenjena na 120.000 gold. — Od bolezní cara Nikolaja se sliši, da le carevič Aleksander je bil celi čas bolezní domá pri svojem očetu; carevič Konstantin je bil po telegrafu nagloma iz Kríma poklican in je prišel še pred smertjo domú. V pričó njega je nek umirajoči car pervemu svojemu sinu Aleksandru izročil vlado, in Konstantin je pri ti prilíki slovesno obljubil, da bode zvesti prvi podložnik cara Aleksandra. Slovesni pogreb rajncega cara bo še le 20. dan t. m., zakaj en teden bo v zimskem carskem poslopji na parah ležal, en teden pa v cerkvi sv. Petra in Paula, kjer je cesarska raka. — Že se je po časnikih hrup zagnal, da je novi car oklical razglas hudega vojnega duha; to ni res, ker razglas zadeva le nastop vladarstva, zraven pa vendar pristavlja, da v tistem duhu, v katerem so vladali slavni njegovi predniki in oče njegov, bo vladal tudi on; — ta razglas se takole glasi: „Car Nikolaj je po hitri težki bolezní umerl 2. dan t. m. Kakor je rajni neprenehoma se trudil za blagor svojega ljudstva, ravno tako tudi jez o nastopu rusovskega vladarstva in od njega neločljivega Poljskega in Finskega, slovesno pred Bogom prisegam, hlabor domovine kot edini cilj svoj vedno pred očmi imeti. Previdnost božja, ki me je poklicala k velikemu, naj me vodi in varuje, da Rusijo obderžimo na naj višji stopnji

moči in slave, in da po meni se bojo spolnile vedne želje in nameni Petra, Katarine, Aleksandra in očeta mojega Nikolaja. Udanost podložnikov in njih molitev naj mi bo v pomoč! To terjajoč ukazujem, da se meni in mojemu nasledniku sinu Nikolaju Aleksandreviču prisega!“ — Iz bojišča se sliši, da že od rajncega cara je bil knez Mensikov višjega poveljstva v Krimu odstavljen, in da namesti njega je general Gorčakov izvoljen, namesto Gorčakova pa general Lüders. — Ponoči od 24. do 25. febr. so Francozi napadli rusovske obrane pri Molakovem stolpu; bitva je bila huda, Francozi so pokončali obrane, pa jih je tudi nek 600 padlo. — Zmiraj bolj verjetno je, da cesar Napoleon gré v Krim vkljub vsemu odsvetovanju; cesarica, edína, ki mu prigovarja, ga bo spremila, pa iz Carigrada se namesto na bojišče v Jeruzalem na božjo pot podala. — Sardinska vlada je napovedala vojsko rusovski vladi; ameríkanska vlada pa se je proti Rusii zavezala nobenostranska (neutral) ostati. — Vsi belgijski ministri so odstopili. — V Brusí na Turškem je bil tak hud potres, da je skor vse mesto se poderlo in blizo 2000 ljudi konec storilo.

## Jezikoslovna drobtinčica.

V 14. listu „Novíc“ je bilo omenjeno, da Goričani v slovenskih gorícah blizo Marburga imenujejo ikraste prešiče „strogaste“. — Pri Polancih na ptujskem polji od Marburga do Ptujja na desnem bregu Drave, potem pri Pohorcih pa jih zovejo „pšenetlive“, kajti je zares kakor pšeno v takem mesu“. Te besede ne najdem v slovaru, zato jo priobčujem. Círinger.

## Mraknjenje sonca.

Sonce mrakne, tma nastane;  
In ker dneva luč ne síje,  
Pevcov kor se plašen skríje,  
Trop topirjev 'z lukinj plane.

In topir zdaj gospoduje,  
Leta poleg hiš, 'čez veje,  
Pervega se tíča šteje,  
Loga pevce zaničuje.

Pa spred sonca luna zgine;  
In ker dneva luč spet síje,  
Spet vnamó se melodíje  
In topir beží v votline. X.

## Pogovori vredništva.

Gosp. M. P. v L.: Na Vaše uprašanje: koliko bi znašala poštnina, ako bi se vsak list „Novíc“ posebej v Ameriko pošiljal? Vam zamoremo sledeče povedati: Domača poštnina (interner Porto) je za vsak lot 1 kraje. (navadni list „Novíc“ nima lota), za prevozno poštnino (Transito-Porto) sta 2 kraje. za vsacega pollota. pomorska poštnina (See-Porto) pa znaša 3 kraje. za vsacega pol lota. Po tem se lahko prerajta cela poštnina skupej, ki za tako daljavo res ni velika. — Gosp. spisatelju: „Kako v Slavonii itd.“: Prosimo še kaj tacega po istem načinu. — Gosp. A. L. v S.: Po naših mislih bo „očen.“ naj bolje tako, kakor ga S. izgovarjajo.

### Stan kursa na Dunaji 8. marca 1855.

Obligacije	5 %	82 1/8 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	82 1/2 fl.
deržavnega	4 1/2 %	72 „	Windšgrac. „ „	20 „ 29 1/2 „
dolga	4 „	64 „	Waldštein. „ „	20 „ 28 7/8 „
	3 „	50 „	Keglevičeve „ „	10 „ 11 3/4 „
	2 1/2 %	41 1/2 „	Cesarski cekini. . . . .	5 fl. 54
Oblig. 5% od leta 1851	B 95	„	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 51
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	72 1/2	„	Suverendor . . . . .	17 fl. 45
Zajem od leta 1834 . . .	219	„	Ruski imperial . . . . .	10 fl. 9
„ „ 1839 . . .	119 1/2	„	Pruski Fridrihsdor . . .	10 fl. 36
„ z loterijo od leta 1854		106 1/4 „	Angleški suverendor . .	12 fl. 25
„ národní od leta 1854		85 7/8 „	Nadavk (agio) srebra:	
			na 100 fl.	27 fl.

### Loterijne srečke:

V Terstu 7. marca 1855: 72. 12. 18. 79. 6.  
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 17. marca 1855.